

Varför Yahweh?

Varför skriver vi inte bara "Gud"? Det finns flera olika svar på den frågan.

Vad är en gud? Något eller någon som vi väljer att upphöja. En del har pengar som sin gud, en del har universum, en del har Allah (vilket blir gud om man översätter det till svenska) och en del har Yahweh. Satanisten har satan som sin gud. Om jag refererar till "min gud" i en konversation så är det inte självklart vem jag menar ifall personen som lyssnar inte redan vet vem jag tror på. "Gud" är nämligen en titel och inte ett namn. Vi kan t o m läsa att vår Fader använder titeln för andra än sig själv (och minns att det inte är tillåtet att ha andra gudar jämte Honom!):

*Då upptändes HERRENS [Yahwehs] vrede mot Mose och han sade: "Har du inte din bror Aron, leviten? Jag vet att han är en man som kan tala. Och se, han är på väg för att möta dig, och när han får se dig skall han känna glädje i sitt hjärta. Du skall tala till honom och lägga orden i hans mun. Och jag skall vara med din mun och hans mun, och jag skall lära er vad ni skall göra. Han skall tala i ditt ställe till folket. Han skall vara som en mun för dig, och **du skall vara som Gud för honom.***

2 Mos. 4:14-16

Menade Yahweh att Mose skulle vara Arons gud? Självklart inte. Ordet gud (elohim) är en titel som används för ledare i allmänhet. Ett till exempel:

När folket såg att det dröjde innan Mose kom ner från berget, samlades de kring Aron och sade till honom: "Kom och gör oss en gud [elohim], som skall gå framför oss. För vad som har hänt den där Mose, som förde oss upp ur Egyptens land, det vet vi inte." 2 Mos. 32:1

Här kan man ju tro att folket ville ha ett substitut för Yahweh, men läs noga! Det är Mose de vill ersätta. Det är Mose som är deras ledare (elohim) som de inte vet vart han har tagit vägen. Det är inte bra det heller, att vilja ersätta mannen som Fadern har satt som ledare för dem.

Ett hemskare exempel kommer här. Nu går vi till Nya testamentet där originaltexten är grekiska. Theos är det enda ordet som används för Gud eller gud i NT.

Ty den här tidsålderns gud [theos] har förblindat de otroendes sinnen, så att de inte ser ljuset som strålar ut från evangeliet om Kristi härlighet- han som är Guds [theos] avbild. 2 Kor. 4:4

Den som det talas om i denna vers är satan, han har blivit världens ledare (elohim hade det troligen stått om det vore skrivet på hebreiska) eftersom mänskligheten i stort har släppt fram honom och tillåtit honom att vara det.

Kontentan blir att när det bara står "Gud" i Bibeln kan man inte vara helt säker på vem som avses. När det står HERREN Gud, då är det Yahweh Elohim, vår Far, som avses.

Hur presenterar Han sig själv?

Vi kan studera i Gamla testamentet hur Yahweh presenterar sig själv, först för Jakob och sen för Mose:

Och se, HERREN [Yahweh] stod ovanför den och sade: "Jag är HERREN [Yahweh], din fader Abrahams Gud [Elohim] och Isaks Gud [Elohim]. Det land där du ligger skall jag ge åt dig och dina efterkommande. 1 Mos. 28:13

*Och han sade: "Jag är din faders Gud [Elohim], Abrahams Gud [Elohim], Isaks Gud [Elohim] och Jakobs Gud [Elohim]." Då dolde Mose ansiktet, ty han bävade för att se på Gud [Elohim].
2 Mos. 3:6*

Mose fick inte höra Hans namn först utan bara Hans titel, Elohim. Då blev Mose nyfiken och ställde en följdfråga och utifrån den kan vi se att Mose var intresserad av att få veta sin elohims karaktär/egenskaper. Utifrån hans hebreiska kulturella bakgrund¹ visar ett namn på vem någon är.

Då sade Mose till Gud [Elohim]: "När jag kommer till Israels barn och säger till dem: Era fäders Gud [Elohim] har sänt mig till er, och de frågar mig: Vad är hans namn? vad skall jag då svara dem?" Gud [Elohim] sade till Mose: "Jag är den Jag Är." Och han sade vidare: "Så skall du säga till Israels barn: Jag Är har sänt mig till er." 2 Mos. 3:13-14

Mose får svaret "Jag är den Jag Är". I själva verket finns det en språklig svårighet bakom denna översättning. Hebreiska verb böjs inte baserat på tempus (tid) på samma sätt som i svenskan. Min favorit av olika översättningsförslag är: "Jag Är Han som fortsätter att vara". I resten av GT kallas Han för "Yahweh" vilket skulle betyda ungefär "Han är" eller "Han fortsätter att vara". Jag antar att Mose och övriga bibelförfattare av respekt för Yahweh inte ville använda förstapersonsböjningen av Faderns namn (**Jag Är**) förutom i versen som står ovan.

Hur talar bibliska personer om Yahweh?

Vi har tagit upp att Fadern heter Yahweh och att han är en Elohim. Ibland används de kortare formerna, "Yah" respektive "El". Förutom Elohim/El har han många fler titlar som tillsammans visar hans stora mångfald och allt som han har betytt för människor personligen. Vi ska inte gå in djupt på detta här utan nöjer oss med två exempel.

Det första exemplet är ganska uppenbart när vi läser evangelierna. Yeshua använder titeln "Fader" och även vi är Hans barn och får göra detta. Yeshua uppmuntrar oss att kalla Yahweh för Fader när vi ber till Honom:

¹ Se "Bakgrund" och "Kulturella betingelser" (Nivå 1) på www.davar.se för ytterligare förklaring av detta.

*Så skall ni be: Fader vår, som är i himlen. Helgat blive ditt namn.
Matt. 6:9*

Det andra exemplet kommer från berättelsen om Hagar, Abrahams och Saras slavinna, mor till Ismael. Hon och sonen var på flykt från dem och var på väg att dö ute i öknen, men Hagar fick i stället ett personligt möte där hon blev berörd av Yahweh. Utifrån detta gav hon Yahweh en titel:

Och hon gav HERREN [Yahweh], som hade talat med henne, ett namn. Hon sade: "Du är den Gud [El] som ser mig", för hon tänkte: "Har jag verkligen fått se en skymt av honom som ser mig?" Därför kallar man brunnen Beer-Lahaj-Roi. Den ligger mellan Kadesh och Bered. 1 Mos. 16:13-14

När vi känner oss övergivna, då kan vi ropa till Yahweh-Roi (Han som var och är och fortsätter vara Han som ser mig)! Det uttalas som Roj, ungefär.

Om du är nyfiken på mer kan du varje dag kan du läsa om ett av Yahwehs namn/titlar/attribut, om du tittar på huvudsidan på www.davar.se. För den som vill gå ännu djupare finns det också möjlighet att gå en kurs med oss om Yahwehs Namn.

Måste man använda hebreiska ord för att kunna prata om/med Gud? Du **får** göra det, men nej, du måste inte. Jag tycker att när jag pratar med människor som inte känner honom kan det ibland underlätta att titulera honom med Gud, men det kan vara bra att lägga till flera saker, att berätta om vem Han har varit för just mig i en svår situation. T ex att Han är min Gud som ser mig. Det går ju att översätta titlarna till svenska. Låt den Helige Ande leda dig.

Jag skulle däremot vilja utmana dig att testa när du pratar på tu man hand med Honom, att använda Hans namn Yahweh. Vi upplever att det finns en kraft i det namnet och en välsignelse i att komma så nära ursprunget som möjligt. Det är ditt val att tro på Honom och det är även ditt val att dra dig närmare Honom.

Sammanfattning

Vi avslutar med att sammanfatta varför vi kallar Honom för Yahweh istället för Gud.

- "Gud" är för ospecifikt. Det kan vara vem som helst egentligen.
- "Gud" är en titel och inte hans namn.
- "Gud" säger inget om vem han är och vad han gör för dig i ditt liv.

Skrivet av CLH den 30 januari 2021

www.davar.se